

5 Ruky v službe misie

Katechéza v Roku Vendelína Javorku / Júl 2026

Ježiš chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh. Evanjelista Lukáš dodáva, že „*všetci, čo mali chorých na rozličné neduhy, privádzali ich k nemu. On na každého z nich kládol ruky a uzdravoval ich*“ (Lk 4, 40).

V dnešnej katechéze sa, drahí bratia a sestry vo viere, viac zameriame na ruky. Ježišove i tie misionárske.

Ruky, ktoré dávajú

Ježišove ruky i ruky misionára **sú rukami, ktoré dávajú**. Ježišov život bol životom rozdávania – rozdal všetko, čo mu dal Otec. Ján o ňom dosvedčuje: „*Otec miluje Syna a dal mu do rúk všetko*“ (Jn 3, 35). Nič si nenecháva pre seba: prináša **pokoj** (Jn 14, 27), odovzdáva učeníkom **klúče od kráľovstva** (Mt 16, 19), delí sa o **svoju slávu** (Jn 17, 22) a nakoniec nám do rúk vkladá aj svoje **vlastné Telo**: „*Vezmite a jedzte...*“ (Mt 26, 26), hovorí.

Aj ruky pátra Javorku sú rukami človeka, ktorý sa rozdával. Ako šéfredaktor časopisu, rektor pápežského kolégia, kňaz v pastoračii emigrantov, väzeň v gulagu či dôchodca s podlomeným zdravím v Žiline zbavený možnosti verejne pôsobiť... Ani vtedy jeho ruky neprestali dávať v skrytosti.

Ruky misionára sú pripravené dávať. Vendelín Javorka hovorí v tomto zmysle o poli „*skutkov duševného a telesného milosrdenstva*“. Pripomína školy, kde sa mládež nielen vyučuje, ale i vychováva k zbožnému životu, či tisíce nemocníc a sirotincov, kde obetavé ruky milosrdných rastú, zotrávajú skryté a svojím životom povzbudzujú k vytrvalosti za lepší budúci život.⁷

Ruky, ktoré sa dotýkajú

Ježišove ruky sa dotýkajú detí, **aby im žehnali**; dotýkajú sa chorých, **aby ich uzdravili** a vrátili do spoločenstva; dotýkajú sa ubitých a hriešnikov, aby ich **zdvihli**; malomocných, aby ich **očistili**; slepých, aby ich **priviedli k svetlu**; dotýkajú sa mŕtvych, aby im **darovali život**.

Keď Ježiš posielal učeníkov na misiu, káže im, aby si nič nebrali (Lk 9, 3). Nie preto, aby ich ruky boli prázdne, ale preto, aby boli **voľné pre službu**, ktorú si daná chvíľa vyžiada.

Tak to bolo aj s rukami pátra Javorku. V Ríme to boli ruky vysokoškolského pedagóga, v čínskom Harbine kňaza v pastoračii, v lágri na Sibíri boli rukami trestanca, odsúdeného na nútené práce v neľudských podmienkach. Keď už pre vek a starobu nemohol pracovať tak ťažko ako ostatní väzni, prideliť mu podradné, často ponižujúce práce v tábore. A tými istými rukami v skrytosti a riskujúc život krstil spoluväzňov a tajne vždy o štvrté ráno slávil svätú omšu.

Ruky misionára sú voľné pre každú službu. Žiadne veľkolepé gestá a hrdinské pózy. Skutky telesného a duchovného milosrdenstva všade tam, kde je to potrebné. Keď sa páter Javorka vrátil na Slovensko, musel sa zmieriť s tým, že jeho ruky sú „zviazané“ štátnou mocou a nesmie ich dvíhať k verejnému žehnaniu. No ani vtedy neostali nečinné. Ako starec v Žiline opravoval potrhane ružence a reštauroval obraz v sakristii farského kostola. Môže to byť pre nás výborný symbol. Ruky misionára sú pripravené opravovať to, čo sa potrhalo alebo zničilo. Napríklad vzťahy v rodine, na pracovisku či v susedstve.

⁷ Porov. JAVORKA, V., *Prednášky a príhovory*. Trnava: Dobrá kniha, 2019, s. 96.

Ruky, ktoré sú otvorené

Misionár má ruky voľné pre dobročinné skutky milosrdenstva, ktorými pomáha blížnemu v jeho telesných a duchovných potrebách.

- **Telesné milosrdenstvo:** Keď sýtime hladných, navštevujeme chorých či väzňov, naše ruky sa stávajú tichým, ale silným hlásaním evanjelia. Ľudia si začnú všímať spôsob nášho života a pýtať sa na jeho zdroj. Takéto svedectvo je začiatkom každej evanjelizácie (porov. EN 21).
- **Duchovné milosrdenstvo:** Misionárske ruky sú tie, ktoré potešujú, odpúšťajú a trpezlivo znášajú príkoria. Vendelín Javorka ukázal, že rukám misionára nemôže zabrániť vo vydávaní svedectva ani väzenie, ani ostnatý drôt, ani štátny dozor. Jediné, čo je na prekážku, sú zatvorené ruky človeka, ktorý myslí len na seba.

Čo môžeme urobiť v tomto mesiaci?

1. **Ježišove ruky.** Na stránke **vendelinjavorka.sk** nájdete odkazy na evanjeliové state, v ktorých môžeme sledovať Ježišove ruky v akcii. Prečítajte si ich a učte sa od Ježiša dávať svoje ruky k dispozícii na misiu.
2. **Vaše ruky pre druhých.** V máji sme vás vyzvali, aby ste si vytvorili zoznam piatich ľudí, ktorí podľa vás potrebujú spoznať Krista alebo prehĺbiť svoj vzťah s ním. Tentoraz sa naň zamerajte s úmyslom prejavíť aspoň voči jednému z nich niektorý zo skutkov milosrdenstva.

Určite si ich pamätáte, **skutky telesného milosrdenstva** sú dávať jesť hladným, piť smädným, prichýliť pocestných, odievať nahých, navštevovať chorých, poskytovať pomoc väzňom, pochovávať mŕtvych. **Skutkom duchovného milosrdenstva** je napomínať hriešnikov, poučiť nevedomých, dobre radiť pochybujúcim, potešovať zarmútených, trpezlivo znášať krivdu, odpúšťať ubližujúcim či modliť sa za živých a mŕtvych.

Modlitebné úmysly

- Pane, prosíme ťa za nás tu zhromaždených: zbav naše ruky ľahostajnosti a nauč nás nimi budovať tvoje kráľovstvo cez konkrétne skutky pomoci v našej farnosti, ako si to naučil pátra Vendelína Javorku.
- Pane, prosíme ťa za tých, ktorých ruky už nevládu pre chorobu alebo starobu: posilňuj ich na duchu, aby svoje utrpenie dokázali spojiť s tvojou obetou na kríži.